

آناڊيلي

- ايڪيٽنجي ڪتاب -

آذربایجان دیلینی اوخوماق ایسته ینلره:

آنا دیلی

- ایکینجی کتاب -

بیرنجی درس گونی

به به بوگون نه خوش گوندر . شکر اولسون که کئچن
ایلمکی همدرس یولداشلاریمیز بیز ایله واردرلار .

کئچن ایل مدرسه به کلان وقت یازیب اوخوماق بیلمزدیک ،
بیرنجی کلاسدا یازیب اوخوماق نوگره ندیک . آزاد وقتاریمیز
شیرین او یونلار ایله کئچدی . دوغروسی نه یاخشی گونلر ایدی
او گونلر !

ایندی که ایکنجی کلاسه کلمیشیک ، اوخوبوب یازماق بیزیم

ايچون آساندر . بوكلاسدا شيرين حكايله ائشيديب وتازه شينلر
ئوگره نه جييك . گوزل عكسار چكيب ياخشى نغمه لار
اوخوياجييق .

او قدر چاليشاجييق كه آنا ، آنا و معلملر بيميز بيزدن داهـ
چوخ راضى اولسونلار .

درس اوتاغی

سحر زنگ وورولاندان سونرا ، هامیمیز کلاسه گئتدیک ،
 بیر آز سونرا معلم گلدی ، هامو آباغا دوردی اجازه ویریلندن
 سونرا اگلشدیک .

معلم حاضر و غایب انله دی ، مهربانلیق ایله کنجین درسی
 سوروشدی . یاخشی اوخویونلارا عالی نمره ویریب آفرین دئدی .
 بیزیم کلاسدا بیر دوستما (تابلو) اوج نقشه و اون نیمکت
 وار . بیز معلمیمیزی چوخ سئویریک ، او بیزه یازماق و

اوخوماق ئوگره دير .

بهر ساعتدن سونرا زنگ وورولدى تنفسه چيخديق .

سئواللار:

كلاس نه ايچوندر ؟ سيزين كلاسدا نه لر وار ؟ معلم سيزه
نه لر ئوگره دير ؟ قارا نخته نه ايچوندر .

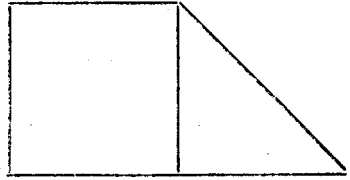
رسم

شطرنج کاغذ اوستونده بو خطر کیمی اگری (مایل) خطر چکین.

۱ - بو شکلین مثنینی کاغذدن کسین .

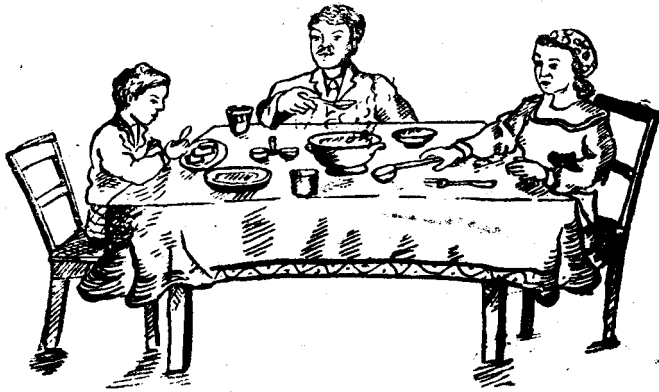
۲ - بو شکل کیمی کاغذی بو کوب کسین تا بیر دانه :

دورت گوشه (مربع) و بیر دانه اوج بو جاق (مثلث) اله کسین .

بو شکلارین تابینی مداد ایله چکین .

غذا

تمام يئر اوزينده ديرليك ائده نلر ديرى قالماقدان ئوتورى
گرك غذا ينسينلر .

ننجه كه كللره و آغاجلارا سو ويرمه ديكده قورويوب آرادان
گندهر ، انسان دا غذا ينمه ديگى صورتده ضعيفله ييب آرادان
گنده جك .

بيز ديرى قالماق ايچون گونده اوچ وقت غذا يشمه لي بيك .
ينمك وقتلرى گرك مرتب و معين وقتلر اولسون .

بيز گونده اوچ وقت : سحر ، ناهار ، آخشام غذا بيه ريك .
سحر و ناهار قوه لي و ياغلى خوراكلر و آخشام يونكول خوراك

بئمه انى بىك .

ياخشى اوشاقلار اندازه دىن آرتىق غذا يئمه زار ، اونلار

خوراكى ياخشى چىگنه يىب سونرا اورتالار .

غذا ياخشى چىگنه نومه زسه نچايله گنتمه يىب آدمى ناخوش

ائده چىكدر .

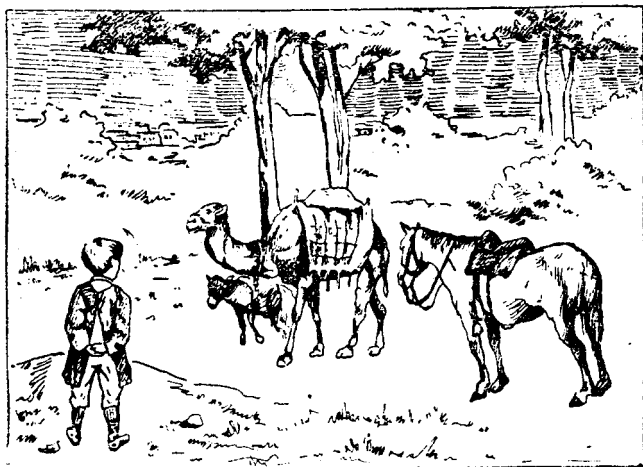

من آناما گومك ائدیرم

من دونن آخشام ائوه گئتدیم . باجیم پروین ده مدرسه دن
قایتیمیشدی . کتابلارایمیزی بئرینه قویوب بیر آز استراحتدن سونرا
توپ اویناماغا باشلادیق .

آنام خوراک پیشیریدی . منی چاغیردی . من ده توپی بئر
قویوب آنامین یانینا گئتدیم . آنام مندن سو ایسته دی . من سو
قابینی دولدوروب اونا وئردیم .
آنام مندن راضی اولدی .

سحر مدرسه يولوندا

حسن هر گون سحر تئز اتودن چيخيب مدرسه به گنده ر .
سحرار تئزدن كوچه لرده گئت- گل باشلانار وهامى ئوز ايشينين
دالينجا گنده ر .

حسن مدرسه به گنده نده كوچه ده فايئون ، اوتومبيل ، آت ،
ايشك و دوه گورهر .

حسنين دوه دن خوشي گلهر و اونين اوزون بوينينا
تعجب انده ر .

او دوه نین بویون و قیشلارینین نه جور اولدوغوننی توز یولداشلارینا

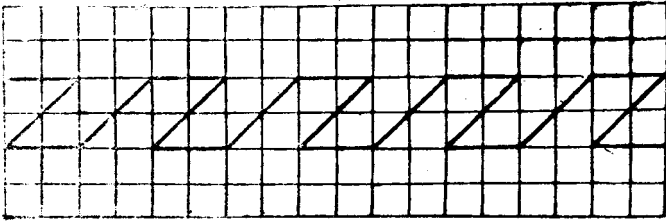
نقل ائدهر :

باشلاییر ، باشلایرلار - کئشدر ، کئشدرلر - سئویر ، سئویرلر =

ائدیر ، ائدیرلر .

رسم

بو رسمین تایننی شطرنج کاغذ اوسته رسم ایدین .

پاییز

پاییز اولوب اسیر ساووق کولکلر ،
سولور داغدا چمنده گل چیچکلر ،
یاشیل - یاشیل اوتلار بوتون سارالیر ،
گوک اوزینی قارا بولوتلار آلیر .
یاغیش یاغیر دومان چوکور هوا به ،
سئلر ورور ئوزین اورا بورا به .
قوشلار اوچوب دسته دسته گئدیر دیلر ،
ایستی یئرہ کوچوب قیشلاق ائدیلرلر .

يئر و گوگى

بىزىم انويىمز شهرده در . بىز بعضى جمعه گونارى گزمكه گئده ريك .
يولدا دوز خىابانلار و اوجا عمارتلار گوره ريك . فايقونلار ؛
اوتومبيل لر، جور به جور مغازه لر هامى سى بىزىم ايچون تماشالىدر .
بىز خىابانلارين كنار يندن حركت ائده ريك ، چونكه آرادان
كىتمك خطرلى در .

☆

شهر دن چىخاندان سونرا چول باشلانار . اورادا ، اوت ، علف ،
آغاجلار و چشمه لر گورونه ر .
كندايملر چولده آربا ، بوغدا اكمكه مشغولدرلار . چوبانلار

ئوز سورولرینی اوتارارلار .

بیز اونلارا سلام وئریب گنجیریک . چولده بیر اوجا تپه نین
اوستونده دوروب شهره تماشا ائده ریک . شهر ، چول ، اوتلار ،
داغلار و بیز های میز یترین اوستونده بیک .

*

باشیمیز اوسته گوگ کورسه نیر . گویدن گون بیزه ایشیق سالیر .
بعضی وقت بولونلار گونون قاباغین دوتور ، اونداهوا بیر آز
قارانلیق اولور . گنجهلر گونی گورمک اولماز و گویده آی چیخار ،
اولدوزلار ایشیقلا نر .

گنجهلر هوا گونوزدن سرین اولار .

گوندوز ایشلمک و گنجه یاتماق ایچون در .

سئواللار :

شهرده نهلر کورسه نیر؟ خیابانلارین هاراستدان کندیرسنیز ؟ شهردن چیخانندان
سونرا هارا بیتیشیرسنیز؟ چوبانلار نه ائدی رلر؟ اکینجیلر نه ایچون یتری قازارلار؟
گنجهلر کوکده گووه رسنیز ؟

تميز ليك

پروين هر گون سحر تئز يوخودان دوربار. الين و اوزون سو
و صابون ايله تميز يوبار. ديشارين مسواك و ديش توزيله تميز
اندهر. سونرا تميز حوله ايله الين و اوزون قورولار. باشين
دارايب اوطاقدان آتاسنين و آتاسنين يانينا گله، سلام و ثريب چاي
ايچمكه اكلشهر. سونرا گنجه حاضرلاديقى درسارينه باخيپ مدرسه
پالتازلارين گنيهر و مدرسه يه گندهر.

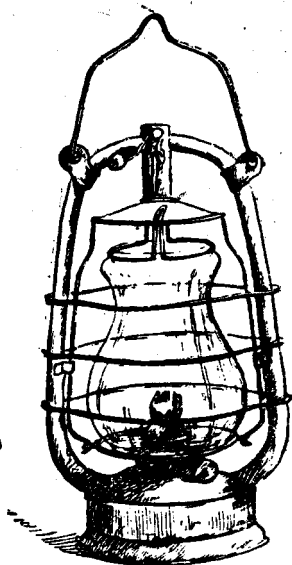
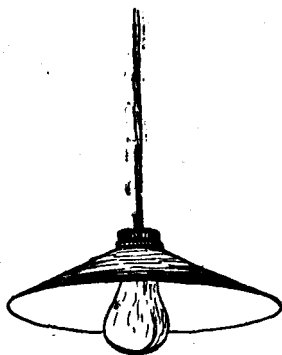
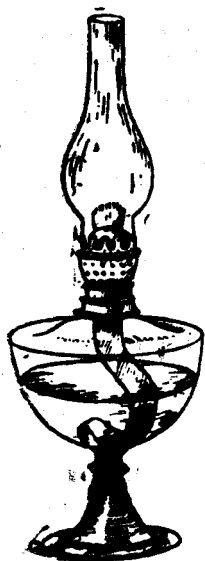
مدرسه یولداشلاری و معلم لربن پرویندن چوخ خوشلاری
 کلیر؛ چونکه پروین نوز تمیزلیکینه دقت ائدهر.
 هرکیم ایسته سه تمیز اولا و هامونین اوندان خوشی کله و
 چوخ ناخوش اولما یا کرک پرویندن سرمشق آلسین.
 پروینین آتاسی دولتلی دکل، نازه پالتاری و باشماغی
 یوخدور. اما نوز کهنه پالتارلارینی همیشه تر تمیز ساخلا ماغا
 چالیشار.

سئواللار:

پروین سحر نه وقت یوخودات دورار؟ پروین نه جور اوشا قدر؟
 او نه ایچون دیشلرین یویار؟ پروین درس لربن نه وقت حاضر ائدهر؟

چراغ

بیزه گوندوزلر کون ایشیق وئره ر. کون باتاندان صونرا قارانایق اولار. آی هر کئجه چیخماز. آی چیخاندادا اونین ایشیغندا بیز هر زادی یاخشی کوره بیلمیریک .

من آی ایشیغندا کتایمی اوخوبا بیلرم . بونا کوره بیز کئجه لر چراغ یاندیریریق .

شهرلرده و قصبه لرده انوار الکتریک ایله ایشیق اولار .

الکتریک نفت چراغیندان داها چوخ ایشیقلی و داها چوخ ضرر سیزدر . قدیم زمانلاردا چراغ یوخ ایدی و اونین یئرینه کئجه لر شمع باندیراردیلار . شمعین ایشیقی آز اولوب ، ایکی

آداما اذیت ائدهردی.

ایندی بیز چوخ شادیق که شهرلریمز گنجه لر الکتریک ایله
ایشیقلا نیر .

سئواللار :

شمع کورموسوز ؟ شعی نهدن دوزه لديرلر ؟ آی نه وقت چيخار ؟ آی
ایشیقندا نه لر اتمک اولار ؟ نفت چراغی نهجه یارچادان دوزه لیب ؟ نفت
چراغین یاغدانینا نه توکرلر ؟

قارانقوش

بیر قوش قونوب پنجره مه ؛
نغمه سنده هئیر مه :

اوچدیم گلدیم اوزاقلاردان ،
یاز یئللری اسن زمان .

قارانقوشام منی تانی ،
دندیم آی قوش یووان هانی ؟
دندی آرتیق ابلک بهاردر ،
هر بوجاقدایووام واردر .

مداد

بیرگون معلم اوشاقلاردان سوروشدی: دئین کوروم مداد نه ایچون در؟

اوشاقلار هامی سی بیر سس ایله دئدیلمر: بیز بیر ایلدن چوخدر که مداد ایله یازیریق و بیلیریک که مداد یازماق ایچوندر. اوشاقلاردان بیری دئدی: مداد ایله نقاشلیقدا ائتمک اولار. معلم سوروشدی مداد نه رنگ یازار؟

پروانه دئدی: مداد ایکی جور: قارا یادا کوییه یازار. پرویز قالخیب دئدی: یوخ مداد تک کوییه وقارا دکل، بلکه بیر چوخ مدادلار قرمزی، ساری، آبی، یاشیل، قهوهیی، گل رنگی آغ و بنفش یازارلار.

معلم پرویزه آفرین دئییب سوروشدی: اوشاقلاریم دئین کوروم مدادی یازماقدان باشقا بئتمکده اولارمی؟ اوشاقلار هامیسی گولوب دئدیلمر: خیر مداد ایله فقط یازماق ممکندر و اونو هیچوقت بئتمک اولماز.

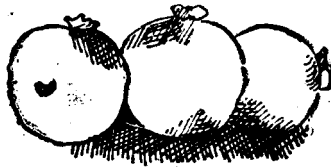
معلم دئدی: بس بو صورتده نه ایچون مدادی آغزوزا چورور سببیز؟ مگر بیلر سببیز که مدادین اوجی آچیق هواده قالدیفنا کوره کثیف اولارو بئنتی شیئی آغیزا کرک ورماساق. کثیف شیئری

و مدادی آغیزا وورماق ممکندر آدامی ناخوش ایتسین . بونا
کوره سیز اکر ایستیرسنیز مداد رنگلی (تمد) یازسین . اوجی
یوموشاق مداد ایله یازین که آغیزا وورماغا، احتیاج اولماسین .

سئوالار :

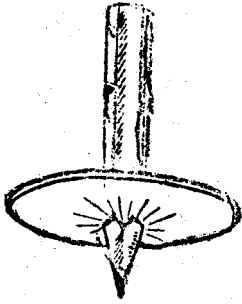
مداد نه ایچیندر ؟ نتیجه مداد ایله یازاق که رنگلی اولسون ؟ مداد نتیجه
ونکه بازار ؟ رنگلی مدادلار نه ایشه کلیرلر ؟ کثیف شیتلر آداما نه جور ضرر
یتیره رلر ؟

معلم رنگلر بارهسنده اوشاقلارا تعلیم ویرمه لیدر .

ال ایشلری

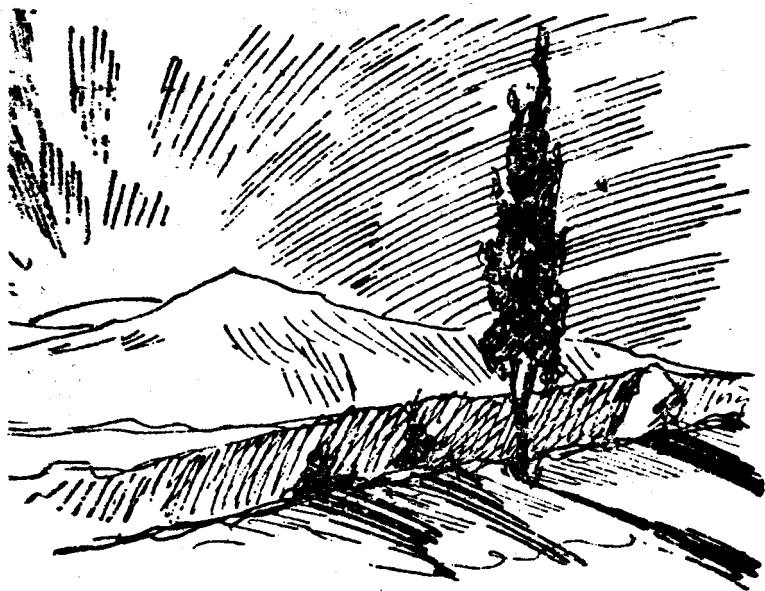
مدادلاریز قورتولاندا کیچیک
پارچالارین انشیکه آتمایین
اونلاری ساخالاین بیر گرده مقوانین
آراسنی ده لیب کیچیک مدادی
ده لیکدن کیچیریب فرادوزه لدین .

تفریح ایچون او یونجاق

کنجه چراغ قاباغیندا نیزین کولکه سی ایله دیواردا یلنک
شکلی دوزه لدین .

مشرق و مغرب

اشرف جمعه گونی سحر یو خودان آیلدی. تتر اوتاقدان
چیخیب پنجره نی آچدی ایوانا گتندی. یاواش. یاواش گون داغین
دالیندان چیخیدی هوا گتندیکجه ایشیقلا نیردی. اشرف او وقت
کیمی گونین چیخماسینی کورمه میشدی. چوخ خوشینا کلیب یاخشی
تماشا اتمک ایچون ایواندا دوردی. کوردی گون گتندیکجه
یوخاری قالخیر وهوانین ایشیفی و ایستی سی آرتیر. اشرف بیر آز

تماشا ایدندن سونرا اوتاغنا قایتدی. کون اورتا چاغی هوا چوخ ایستی اولدی او پنجره‌نی باغلاب برده‌نی سالدی. کون اورتادان سونرا گئنه ایوانا چبخدی. اما کونی کوره بیلمه‌دی. اوتاغنا قایدیب مقابلنده کی پنجره‌نی آچدی، کوردی کون یواش - یواش آشاغی کندیر. بیر آز سونرا داما کون کورونمه‌ییب هوا قارالدی:

*

شنبه کونی معلم سوروشدی، گنج‌لر هارادا باترسان؟

اشرف جواب وئردی: «اوتاغیمدا».

معلم سوروشدی: اوتاغون پنجره‌سی هانکی طرفه آچیلیر؟

اشرف دئدی: اونى بیلیمیم آنجاق سحر کون داغین دالندان

چیخاندایمیشی اول منیم اوتاغیما دوشور».

معلم دئدی: بئله‌ده سنین اوتاغن مشرقه طرف باخیر. کون

اورتا وقتنه قدر کون اوجالار. کون اورتادان سونرا یواش - یواش

آشاغی انیب کوزدن ایتهر و بیز اونى کوره بیلمه‌ریک. آخشاملار

گونون باددینی طرفه مغرب دبیهرار .

سئواللار :

مشرق هانکی طرفدر؟ سیزین اوتاغین پنجرهسی هانکی طرفه باخیر؟

مغرب هانکی طرفدر؟ آخشام نه ایچون هوا قارانلیق اولار؟

آتالار سوزی و مثللر

بیزیم نوز بویوک آتالاریمیز نوز تجربه لرینی بیزه آندیرماق .
و دیریلیکده بیزیم ایچون یول گوسترمکدن نوزری کچیچیک
کیچیک مثللر نوزلریندن یادکار قویموشلار .

بیز گرك بویوک آتالاریمیزدان یادکار قالمیش آتالار سوزلریندن
سرمشق دوتوب او سوزلری همیشه قولاغمزدا ساخلاما قلا آتالاریمیز
گوستره ن یول ایله گئدهك :

عقل باشدا اولار ، یاشدا اولماز .

آلت ایشلر ال نوسونه ر ، قلینج ایشلر قول نوسونه ر .

آتالار بیزی بوسون ایچون دوغوب .

آغاج اگیلدی سیندی ، ایگیت اگیلدی تولدی :

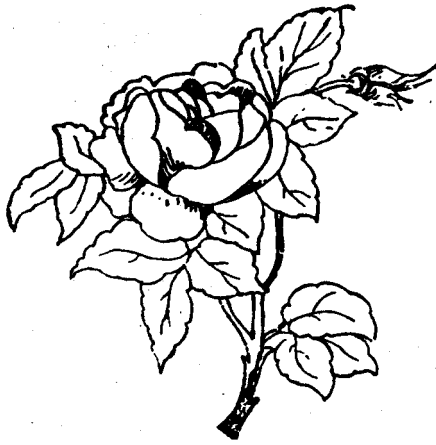
اصلانین ارکک دیشیسی اولماز .

آت نوله ر ، نعلی قالار ایگیت نوله ر نامی قالار :

آباق بیر بیر قویارلار نردبانه .

يېرىم يېرىم نەلى ، يېرىم نەل يېرىم ئانى ، يېرىم ئات يېرىم مەردى ،
يېرىم مەرد يېرىم ئالى قورتارار .

بۇيۇنۇسىز قۇچىن قىصاصى ؛ بۇيۇنۇزلى قۇچدا قالماس .

يالانچى

چوبان تقى مئشە نىن قىراغىندا قويون اوتارىردى . بىر كون
او ايستەدى كە كىند اھلىنى آلداتسىن . بىردن « آى قورت كادى ،
آى قورت كادى ! » دئىيب چىغىردى . بونون سەسىنى ائشىتچك
كىندىلەر دە كىنك گوتوروب اونىن ھاراينا بو كوردىلار . اما كلىب
چاتاندا كوردىلار كە قورت بوخدر . دئمە تقى بونلارى آلدادىرەمىش
كىندىلەر اونا آچىقلانىب قايتدىلار .

بىر نىچە كون سونرا ھىمان يىردە چوبان تقى كئشە قويون
اوتارىردى ؛ بىردن قويونلار اور كوشدىلار : تقى باخىب كوردى كە
مئشەدن اىكى قورت سوروبە طرف كلىر .

بونى كورچك برك چىغىرىب كىندىلارى ھاراينا چاغىردى .
كىندىلەر بونون قىشقريغنا اينانمايب ھاراينا كئتمەدىلەر . بو حالدا
قورتلار سوروبە سوخولوب بىر نىچە قويون بوغدولار و
پارچالادىلار .

تقی چاره‌سيز قالب بتره يبخلدی و آغلادی .

ائوی ياندى بالانچين دئدلر

اونا بير کيمسه ائتمه‌دی باور

سؤاللار :

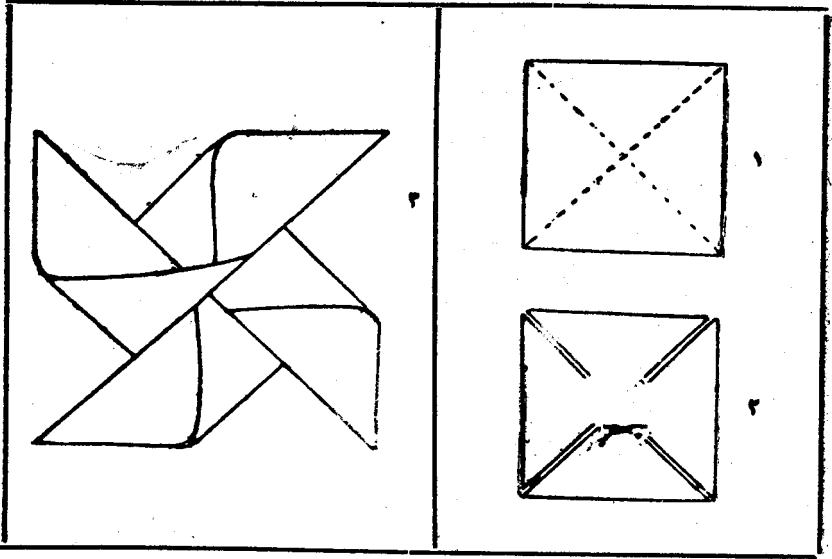
چوبانين بالانچي اولدوغونون نتيجه‌سی نه اولدی ؛ حکايه‌نی اوجا سس ايله

يولداشلاروزا نقل ائله يين .

ال ایشی

کاغذدن فر فر

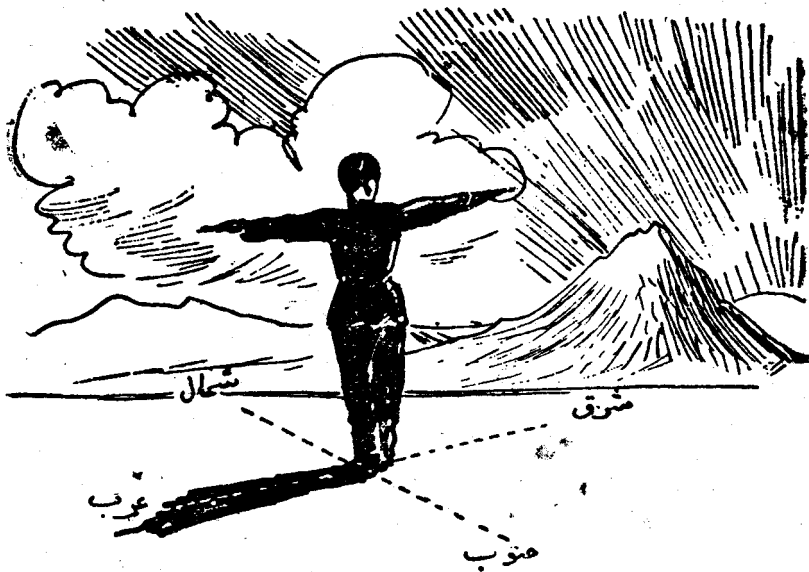
۱- دورت گوشه کاغذی نقطه چین اولموش شکل کیمی بو کون .

۲- ایکنجی شکل کیمی گوشه لردن بیر آز اورتایا قالمیشا

کیمی کسین .

۳- بوجاقلاری آرادا بیر ، سنجاق ایله چوبه تاخین .

شمال و جنوب

اشرف مشرق ایله مغربی تانیماقدان چوخ سئوینیردی و همیشه
دئیردی که منیم اوتاغمن اوزی مشرقه در.

بیرگون معلم درس وقتی اوندان سوروشدی که مشرق هانکی
طرفه دئیهرار؟

اشرف دئدی: مشرق او طرفه دئیهرار که گون اورادان چیخار.
معلم حمیددن سوروشدی: اوغلوم سن بیلیرسن مغرب هارادر؟
حمید سئوینجک جواب وئردی: بلی بیلیرم مغرب او طرفه
دئیهرار که اورادا گون باتار.

معلم ساغ الینی گونه طرف دوتوب دئدی: عزیز اوشاقلاریم

گوروسوز که منیم ساغ الیم مشرقه و سول الیم مغربه طرفدر .
ایندی منیم اوزوم شمالا و دالیم جنوب طرفه در .
سیزده اگر شمال ایله جنوبی تاپماق ایسته سنیز منیم کیمی
ائله دورون که تپماق الیم مشرقه و سول الیم مغربه طرف اولسون
اوندا سیزین مقابلنر شمال و دالیز جنوب طرفی اولاجاق .

سؤال لار :

مشرق هارا در ؟ مغرب هانکی طرفدر ؟ شمال و جنوبی
تاپماق ایچون نه انتمه لی ئیت ؟

بایاتیلار

من عاشقم مرد اوغول
نامرده آغا ، مرده قول
قورخاق تهمت گتیره ر
باش او جالدار مرد اوغول .

من عاشقم بو داشا
بو توپراغا ، بو داشا
ایله وور که ، دشمنی
کلاه سیندن بود آشا .

من عاشقم بتل باغلا
آل کبری بتل باغلا
نه یادا سرینی دی
نه نامرده بتل باغلا

عزیزیم اوردو بادا
سلماسدان اوردو بادا
سرکرده قوچاق اولسا
هیچ وئرمز اوردو بادا

من عاشقم مردانا
سوز دئیهرهم مردانا
قورخاغا اوغول دئمز
قوچاق آنا ، مرد آنا .

نجار ليق

فايدالى ايشارين بيرسى ده نجار ليق در . نجار سحر تمز دكانين
آچيب ايشه باشلار . ياخشى شيلر دوزلديب مغازه سنا دوزهر . نوز
دوزه لتديگى شيلره باخيب هوسه گلهر . موبل . ميز . تختخواب .
اشكاف . قابى . پنجره نجارين اليندن چيخان شيلر در . نجار زحمت
چكيب صنعت نوگره نر بوسبه گوره هيچوقت بولسز و معطل
قالماز . صنعتى اولان شخصين كوزى نوزينده اولار و هيچ بير كسه
احتياج اليني آچماز .

قیش گونلری باووق در،
 وار ایستی جه تولکله لر،
 صبر ائيله قوی یاز اولسون،
 سوقات کتیره ر قوشلار،
 سیزین یئرلر ساووق در،
 قیشدا ییزه خوش گلر،
 میر قار یاغیش آز اولسون،
 ییزه گوزهل ماهنی لار.

لغت اسر :

نئچون = نه ایچوق
 یاووق = یاخین
 یوتسا = مگر
 ساووق = سویوق

قاز بولگوسی

بیر ففیر کندلی بیر قاز پیشریب خانآ آباردی که ، بلکه خان اونا بیر شئی باغیشلا سین . خان قازی قبول ائله یب کندلی یه دئدی : « بیلرسن کندلی قارداش نه وار ؟ سن بیر قاز گتیرمیسن اما بیز آلتی باشیق ، بو قازی نتیجه بوله ک آرامیزدا بعث اولماسین ؟ ، کندلی «من بوله رم ، دیتب پیچاغنی چیخارتدی . قازین باشنی ، اوره گینی ، آیاقلارینی و قاناتلارینی کسدی .

باشینی خانآ وئریب دئدی «خان قازین باشی سنین اولسون چونکه سن ائوین باشی سان . اوره گی خانمین اولسون ، چونکه خانم گره ک ائوده قالیب اوشاقلارا مقید اولسون . قازین ایاقلاری اوغلانلارین اولسون که آتالارینین یولی ایله گتسینلر . قاناتلاری قیزلارین اولسون که اونلار آنا ائویندن اوچوب کئده چکلر .

یئرده قالانیدا منیم اولسون . خان بو بولگویه گولوب کندلیدن چوخ خوشی گلدی .

بیر دولتلی و آج گوز کندلی بو احوالاتی ائشیدیب بش

قاز پیشیردی و خانای آپاردی . خان قازلاری قبول ائدیب دئدی :

چوخ ساغ اول ، اما بیلمه بیرم بیز آلتی باش آدام بو بئش قازی

نئجه بولک که آرامیزدا اختلاف دوشمه سین کندلی نه قدر

فکر ائله دیسه بش قازی آلتی یئره بوله بیلمه دی خان فقیر کندلینی

چاغیرب دئدی . « بئش قازی آلتی یئره بول ! »

فقیر کندلی قازین بیرینی خان ایله آروادینا وئریب دئدی :

« ایمدی سیز اوچ اولدوز ، بیرینی اوغلانلارینا وئردی که سیزده اوچ

اولدوز . بیرینی ده قیزلارینا وئردی که ، سیزده اوچ اولدوز . ایکی

قازی دا ئوزی گوتوردی بیزده اوچ اولدوق .

خان گولوب آج گوز کیشینی قوودی و فراستلی کندلی یه

بول باغیشلایب مهربانلیق ائتدی .

تفریح ایچون اویونجاق :

گنجه چراغ قاباغیندا نوز الیزین کولگه سیله دیواردا قورت
شکلی دوزلدین .

گئجه و گوندوز

آخشام چاغی کون باتار	ظلمت دنیانی دوتار
اولدوزلار گویده چیخار	اوشاقلار آیا باخار
سوسه ریلر سورولده ر	گئجه قوشی جورولده ر
گئجه شام ییه ریک بیز	اویناریق گوله ریک بیز
آنا بیزه چای وئرهر	سونرا یوخومیز کله ر
درس اوخویوب یاتاریق	سحر تئزدن دوراریق
الی ، اوزی یوماقدان	غافل اولماریق بیر آن
سلام وئرهر نندن سونرا	بیزه چای وئرهر آنا
چای چوره گی ییه ریک	مدرسه یه گئده ریک
مدرسه باغدی گلزار	اوردا هر جوره گل وار
مکتبه اویناریق بیز	اویوندان دویماریق بیز

زنکین سه سی نه خوشدر   مکتب بیزه بهشتدر
 معلم ییزی سئوه   یاخشی نقلر دئیر
 بیز یازاریق گج ایله   اوخوروق دقت ایله
 تا اینکه سسله نه زنگ   دنک . . . دنک . . . دنک .

سئواللار :

گنج نه ایچون قارانلیق اولور ؟ گنجه یاخشیدر یا گوندوز ؟
 کچه لر هوا نه ایچون گونوزلردن سرین اولور ؟ اولدوزلار سحر
 نه اولور که گوزسه نمیرلر ؟ گنجه نه ایچون در ؟

غیرتلی اوشاق

اکبر اون باشیندا بیر غیرتلی کندلی اوغلان ایدی . بیر گون چوخ دولتلی و یاخشی بیر آدام اولان حاجی صفرین یانینا کلیب اوندان ایش ایسته دی . حاجی دئدی : «چوخ یاخشی گل ییزیم مال داواری اوتار ، گونده سنه اون قران مزد ویره رم ، اکبر قبول ائدیپ دئیدی : «راضی یام اما سندن خواهش ائدیرم منیم مزدیمی گون به گون وئره سن چونکه آتام ناخوشدور ایسته بیرم قازاندیغم بولی اونا وئره م تا بلکه بیر آزاراحت اولا .»

حاجی صفر اوغلانین غیرتندن خوشی کلیب قبول ائندی و نتیجه قران اونین مزدینی آرتیردی .

انسان گرهك چالیشین و ایشله سین تا آتا و آناسین رضاسینی

اله کتیرسین .

آتالار سوزی

- وطن ویرانه ده اولسا ، مثلدر محض جنتدر .
وطنه گلدیم ، ایمانا گلدیم .
وفالی دوست یاد اولماز ، گورمهسه یوز ایل سنی .
قازان قاراسی گندهر ، ناموس قاراسی گتممز .
قانا قان دنمیشلر .
قارا گونین آغ گونی ده وار .
قلهین اوجی ، قیلینجین گوجی .
قورقاتی گونده یوز یول ئوهر ، ایگیت عمرینده بیر یول .
قورویان گوزه چوپ دوشهر .
قربانسیز بایرام اولماز .
قورتدان چربان اولماز .
قوت هر شیئی، عقل ده قوتی سیندیرار .

میهونین حکیملیگی

بیر دولتلی تاجرین وار یوخی آز زماندا الیندن چیخماغا کوره خیالات ائله ییردی . بونین دوستی هندوستاندان بیر میمون گوندهر - میشدی که ، اونی مشغول ائله سین .

میمون جور به جور اویونلار ایله دوغرودان دا تاجری خوشحال ائدیردی .

بیر دفعه بو تاجر برک ناخوشلادی بئله که بوغازی ایچریدن شیشیب قاووشدی . نئچه گون ایدی که ، تاجر یئیب ایچه بیلیردی وچوخ چتینلیک ایله ده نفس آلیردی .

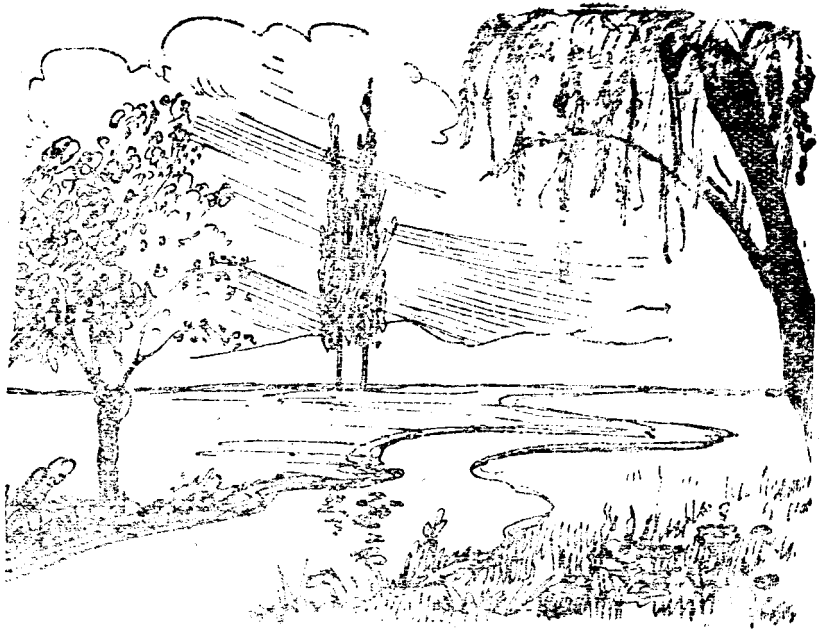
بیر گون میمون آغاسنین پالتارلارینی میخ دان بیر بیر چینخاریب اکنینه کئیدی .

سونرا بور کون باشینا و آغ الجکلری ده آینه تاخیب آغاسنین

ياتدېنى اوتاغا كىردى و ايلرى گئديب اونا ال اوزاتدى .
تاجر ميمونى بو صفتنه كورچك قاقىلدايب گولدى . گولمكىن
ضرىندن بوغازىنين شىشى دئشلىب چىركى تو كولدى و تاجر ده
ناخوشلىقدان قورتاردى .

دورت فصل

احمد بیلیردی که یای فصلینده مدرسه لر تعطیل اولار .
بیر گون ئوز معلمیندن سوروشدی : « یای نچه آی در ؟ » معلم
دئیدی « یای اوچ آی در . »

عفت آدلی بیر بالاجاقیز سوروشدی : « بس او بیری فصل لر
نچه آی در ؟ »

معلم دئیدی : « او بیری فصل لرین ده هر بیری اوچ آیدر .
فروردین - اردیبهشت - خرداد آیلازی بهار فصلیدر .
بو فصلده یشلر یاشیل و تز تازه اولار ، آغاجلار تازادان

بپراق و گل آچار .

تیر - مرداد - شهرپور آیلاری بای فصلیدیر .

بایدا هوا ایستی اولار ؛ میوه لر بئیشهر و اکین لر بیجیلهر .

مهر - آبان - آذر آیلاری بایز فصلیدیر .

بایزدا تمام میوه لر بول اولار . بایزین آخیندا بپراقلار سارالار و هوا

سرین اولار .

دی - بهمن - اسفند آیلاری قیش فصلیدیر .

قیشدا هوا سوبوق اولار ، سولار دونار ، چوخ وقت قار و کولک اولار .

سئواللار :

ایل تنجه آیدر ؟ ایل تنجه فصلیدیر ؟ هر فصل تنجه آی در ؟

هانکی آیلار بهار در ؟ تیر - مرداد - شهرپور هانکی فصل آیلاری در ؟

اسفند هانکی فصلین آیلاریندان در ؟ قیشدا سولار تنجه اولور ؟

« قار گولله سی »

كچن كنجه چوخ قار باغمبشدى . سحر تزدن بيريريله قونشى

اولان برويز ، صمد، بروين و نجيه ابولرين ياتداكى ميدانا يفيشديلار .

هوا سويوق ابدى ، اوشاقلار نفس چكنده آغيزلارين بخارى بالاجابولوتلار

كيمي هوادا كورونوردى تمام ميدانى قار دوتموش ابدى و هر طرف ؛ داغلار ؛

آغاللار و داملار آغ كورسه نيردى .

هاميدان بويوك اولان برويز بير دانا قار گولله سى دوزلدى . اوپيريلرده

اونا باخيب هريريسى بيردانا قار گولله سى دوزلدىلر .

اوندان سونرا هره بیر یا نا قاجیب قار گولله لرینی بیر بیرینین اوستونه
آئیردیلار . سونرا هامیسی ال اله وئریب قارلارین اوستونده سوروشوردیلر
هامی دان کیچیک اولان نجیه باواش باواش کئدیردی و قورخوردی که ،
آیاغی زوولدیویوب پشره بخیلسین آما قارداشی صمد اونون الندن دوتوب
موانظبت ائدیردی .

ناهارا یاخین اوشاقلار گوله گوله ائولرینه قایندیلار .

سئواللار .

نه وقت قار یاغمیشدی ؟ اوشاقلار نه ائدیردیلر ؟ نه ایچون آغزلارینین

بخاری گورونوردی ؟ بایدا نفس چکنده آغزین بخاری گورونهر یاوخ ؟

قار گلدی

قار گلدی ها قار گلدی ها قار گلدی
اوجا داغلار آغ پالتارلا یوکسلدی
گورنه سالدی چول باشینا آغ لیچک
داها یوخدور چمنلرده گل چیچک
قار گلدی ها قار گلدی ها بوراندر
سزاق اسیر داغلار باشی دوماندر

۲

ای قار ای قار سن پامبوقسان یاسودسن ؟
نه دن بوجور آغسان صافسان خلقتدن ؟
ای گوزل قار سنله هاد در قلییم
به به گل گل ای اکینه یاردیم
قیشدا بوغدانین ثورتوغمی قاردر قار
قار اولماسا یایدا اولماز تاخیل لار

یوکسلدی = اوجالدی = . یاردیم = کومک . تاخیل = محصول

اٲو

اٲو راحتلك ايچوندر . ناهار و آخشام من مدرسه دن چخيب

اٲوه كیده رهم . ييزيم اٲويميز كوزلدر . بيزيم اٲويميزين يير كوزل

باغچاسی وار . من باغچا نين گل لرينه سو وئيره رهم .

يزيم اٲو ايكي طبقه دير . ييزيم اٲوین بش اوانغی وار . منيم و باچيمين

درس اوانغی كئيش و ايشيقلیدير . ييز لورادا درس لریمیزی اوخویوب بازاريق .

منيم آنام مندن و باچيمدان چوخ راضی دير چونكه ، ييز همیشه ئوز كتابلاریمیزی

و اوتاغمزی تمیز ساخلاریق .

ییزیم ائومیز ائلکتریک چراغی ابله ایشیقلانیر .

ییزیم همسایه پروین گیل ائولرینده نفت چراغی یاندیرارلار .

ییزیم ائومیزه و اوتاغمزا بیزدن سوای هیچ کس اجازه سیز وارد

اولا یلمهز .

ییز ائومیزی چوخ سئوبریک چونکه اورادا ییز راحتلیک ائدیریک .

سئواللار :

ائو نه ایچون در ؟ سیزین ائو نتیجه طبقه دیر ؟ سیزین ائوین نتیجه اوتاغی

وار ؟ سیزین حیاط دا نه لر اکیلمشدیر ؟ حیاطیزدا آغاج وارمی ؟

لايلاي

آي ايله تك . تك دوغار ،

گون بئله تك . تك دوغار .

سنين كيمي اوغلاني ،

آنالار تك - تك دوغار .

ايگيت قلعه سين ايستهر ،

داغين لاله سين ايستهر ،

من بالامي ايستهره م ،

بالام بالاسين ايستهر .

لايلا دينيم گونده من ،

كولگه ده سن ، گونده من

ايلده قربان بير اولسا ،

سنه قربان گونده من .

لاي . لاي بهيگيم لاي . لاي ،

اتويم انشيگيم . لاي . لاي .

سن گنت شيرين بوخويا ،

چكيم كفيگين . لاي . لاي .

کند

بیر کیچیک باشابش بیری که اورادا نچه عاتله دیرلیک اندیر
کند آدلانیر .

کندده کندلیلر باشایرلار . کندلیلر نوالکه نین جوخ فعال آداهلار بنداندلار .
کندلی یابدا ایستی گون قاباغیندا ایشله منکدن بویون قاجیرماز
او شهرلی ایچون بوغدا - آربا - یون - باغ و سایر بوکیمی شیلر
حاضرلار . کندلی ایشله مزسه شهرلی دیرلیکده جوخ چینیکلره
دوچار اولار .

کندلی زحمت چکبب ئوزوئنداشلاری ایچون دیرلیک وسایلی

تهیه ائتدیگینه گوره چوخ عزیز و محترم سایامالیدر.

کندلایلر یایداگون قاباغندا ایشله دیکلری حالدا قیشمدادا

بیکار قالمازلار.

قیشدا چول و اکین یئرلری قار و بوزایله ئورتولور. او وقت

کندلایلر اکین اکمکدن ال چکبب مشه ده اودون قیرماغا و

کومور باسماغا جاشلا بیرلار.

کننده یاشاماق چوخ لذتلی و شیرین دیر. ککنده آخشاملار

مال داوارین آخورلارینا قایتمالاری چوخ تماشالیدر.

بیز کندلاریمیزی چوخ سئوب کندلایلریمیزه احترام ائدیریک

هانگی ایشدن خوشوز گلیر؟

بیرگون معلم گوله گوله مندن سوروشدی: «اوغلوم سنین هانگی ایشدن خوشون گلیر؟» من آباغا دوروب دئدیم - :

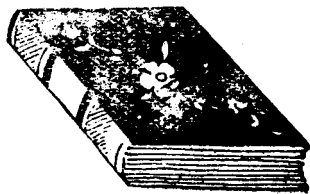
منیم آرزوم بودر بؤیویوب افسرلیک درسی اوخویام و الیمه اسلحه آلیب وطنیم آذربایجان قورویام و نوز باجی - قارداشلاریمین ناموسنی حفظ ائدم . منیم بوجوایی و ئرمکیمدن معلمین خوشی گلیم اکلشمکیمه اجازه و ئردی . سونرا منیم یولداشیم خسروی قالخیزدی و مندن سوروشان سئوالی اوندان سوروشدی . خسرو دیدی :
آغا من چوخ سئوهرم بویوک اولدوغوم زمان حکیملیک
درسی اوخویام و نوز هموطنلریمین مریضلرینه معالجه ائدم .
سونرا معلم پرویزی قالخیزیب اوندان دا سئوال ایتدی .
پرویز دئدی: «مهندس اولماغا منیم چوخ شوقوم وار . هالیساجاغام
تا آرزوما چاتام . وطنیمی خرابه لیکدن چیخاریب آبادلایمیرم .»

معلم هامپمزا آفرین دئییب بویوردی : اوغلانلاریم آدام همیشه
گرهك فکرینی اوجا دوتوب ائله بیرایش کورسون که ، نوزگه لری
راحت ایلسین و نوزوده بهره آپارسین .

سئواللار :

معلم کلاسدا نه سوروشدی ؟ شاگردلر نه جواب وئردیلر ؟ معلمین کیمن
خوشی کلدی ؟ پرویزنه جواب وئردی ؟ سیز هانکی ایشی سهوه رسیز ؟

نوروز بايرامی

قیشین اوزون گمجه لری ساووشدی • داغلاردان نومان
چکیلیب هوا ایشیقلاندی • نولکه میزدن گئدن قوشلار گئنه دسته
دسته قانادلانیب یووالاری اوستونده چه چه وورا - وورا اکلشدیلر •
اونلار نوروز دیلر یله قیشدا چکدی کلری زحمتی سویله ییب یازین
اوزون گونلرینه یتیشمه لرینه تبریک دئیر دیار •

خیر داجا اوشانلار داها قیشین بورانلی گونلرینده پالتو آلتندا
سیخیماقدان قورتولوب آزاد و اوزون گوناره چاتدی لار • اوجا
داغلارین قارلارینی آغ یشلر اریدیب ائنلی چاپلار آخدی •
قویونلارین یانیندا قوزولار بع - بع دئیب تازه گوگرمیش چمن لرده
اوینا بیر دیلار •

ایشیقلی گون داغلارین اتکینه یاییلیب اوشاقلاری گزمگه چاغیریر •
بونلار هامیسی بیزیم عزیز نوروز بایرامی بیزین یتیشمه سنی مژده
وئر برلر •

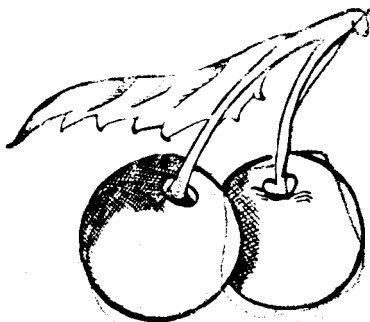
نوروز بایرامی بهار فصلین اولنجی گونی اولوب بیزه بابالاریمیز-

• دان یادگار قالان بیر گوند

نوروز بایرامیتین گونی گنججه کوندوز برابر اولار • بو گونده

بالاجا قیزلار و اوغلانلار تازه پانتارلارینی گئیب نوز یولداشلاری

ایله اویناماغا و کوروشه کنیده رلر •

مارال

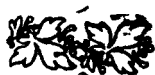
مارال داغ حیوانلارینداندیر • اونی دا آو - داغ گنجیسی و داغ
ئوکوزی کیمی شکار ائده لر • مارالین بوینوزی اوزون و شاخه
شاخه اولار و اوزاقدان آغاج کیمی گورونه ر •
بیرگون بیر مارال چشمه کنارینا سو ایچمه که گئتدی . بوینوزلارینین
عکسینی سودا گوردی و چوخ خوشی کلدی • ئوز - ئوزینه ذئدی
« دوغروسی نه گوزهل بوینوزلاریه وار ؟ حیف که ، ال ایساغیم نازیک

و چر کین اولدوغی ایچون بوینوزلاریم ایله دوتمور .»

مارال بو فکرده ایدی که اوزاقدان بیر نئچه شکارایتی تاپیادی .
مارال ایتلری گوردبکده قاچماغا باشلادی . ایتلر اونوی دوتماغا
دالنجقا قاچدیلار . ایتلر نه قدر قاچیردیلار سا اونا یتمیشه بیلیمیردیلر .
آخردا مارال بیر مشهیه گوردی . قاچاندا بوینوزلاری بیر آغاچا
ایلیشیمب داها قاچا بیلمه دی . ایتلر اونوی دوتوب قارنیمی بیرتدیلار .
مارالین جانی بوغازیندان چبخان وقت دئیردی : « چر کین ال -
آیاق جانیمی قورتاردی اما گوزل بوینوزلار منی اولومه وئردی .

مارالین بوینوزلاری نه جور دور ؟ مارال اوز عکسنی هارادا گوردو ؟ مارال
نهدن گلابه اندیردی ؟ مارالین آخری نه جور اولدر ؟ مارال بوینوزلاری ایله
آباتلارینین باره سنده قضاوتده نه خیط ایتمیشدی ؟

باياتيلار

عزیزی یم قرآندا ؛
یای اوخونی قوراندا .
آوچی ، الین قوروسون ،
منه گولله ووراندا .
عزیزیم گولهن اولسا ؛
تریمی سیلهن اولسا ؛
قارداشلیق گوزل شیدیر ؛
قدرینی بیلهن اولسا .
گهرم ؛ گلهن اولسا ؛
گوز یاشیم سیلهن اولسا ؛
دوست اولماق یاخشی شیدیر ؛
قدرینی بیلهن اولسا .

عزیریم یاخشی قالا ،
اوجاغی یاخشی قالا .
نه اولار بو دنیادا ،
پیس نوله یاخشی قالا .

☆ ☆

من عاشقم گل اندامه ،
چیخییدی گولنه دامه ،
اولام بیر خارا کوینک
بارباشام گل اندامه .

قارغا يوواسى

ياخين جنگلده ايكى قارغا يووا تىكىب بالا چىخارمىشىدى -
لار. مدرسه اوشاقلارى مدرسه دن چىخاركن آغاجلىقدا بش كىچىك
قارغانى گوروب سەويندىلر .

پرويز او قارغا بالالارنى اله كىترمك اىستەدى . بىرگون مدرسه
دن قايداندا آغاجا چىخب قارغا بالالارنى يووادان چىخارماغا
باش-لادى .

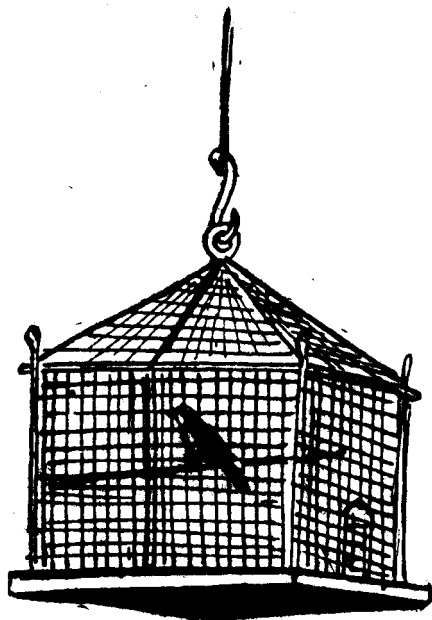
بىردن قارغالارن نەنەسى و دەدەسى يئتىشىب پرويزە حملە

ائله ديلر و اونون گوزلريني چيخارماق ايسته ديلر . پرويز قورخودان
ال آياغيني ايتيريب آغاجدان يثره دوشدى و قىچى سيندى .

سئواللار :

قارغالار هارادا يووا تىك ميشديلر ؟ پرويز آغاجا نه ايچون
چيخشدى . قارغالار پرويزه نه ايتماق ايسته ييرديلر؟ پرويز نه اولدى؟

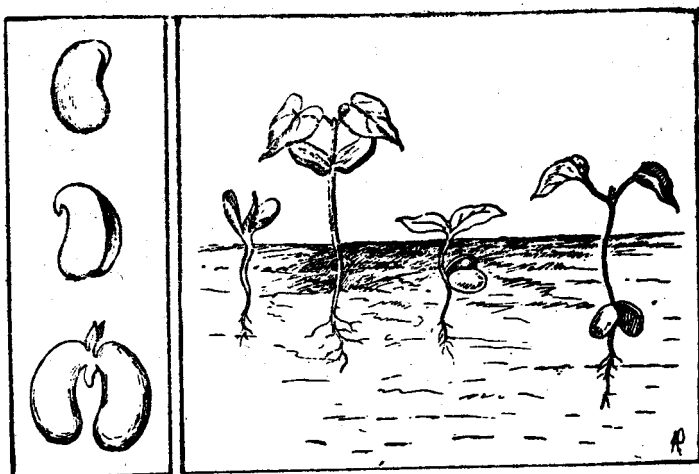

قفس

بیرگون سحر وقتی حمید مدرسه به گتدیردی. یولدا گوردی
که، بیر نفر شکارچی گوزل بیر قوشی قنسه سالیب بازارا آپاریر.
حمیدین یوره گی او حیوانین حالینا یانیب، نوز - نوزونه دئدی:
« نه یاخشیدیر بو بالاجا حیوانی آزاد ائدم » یاخین گتدیب ادب ایله
شکارچی به سلام وئریب دئدی:
« شکارچی عمی بو قوشو ساتیرسان؟ »

شکارچی جواب و مردی : « بای بو قوشی ایکی قرانه ساتیرام »
 حمید داها یوبانمایب ایکی قران شکارچی یه و مردی و قنسین قاپیسینی
 آچدی . گوزل قوش قفسدن اوچوب چه - چه وورا - وورا کوکه
 قالخدی . گویا نوز دیلی ایله دئیردی :
 « سنی گوروم آزاد یاشایاسان ! »

من لوبيا اگيرهم

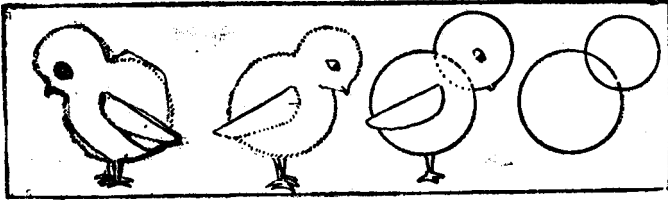
بولداشلار سيز اينانيرسين كه ، بو قورو لوبيلار گوگهرسين ؟
من اونلاری سویا سالیب ایسلادارام . لوبیلار سودا ایسلانیب شیشهر .
سونرا لوبیلاری بیر بیر توپراغین آلتیندا قویلارام . نچه گونه قدر
گوگرمکدن اثر اولماز . سونرا توپراق یاواشجا قووزانار . لوبیا
توپراقدان باش ائشیکه چیخاریب گوگرمکه باشلار . هر نچه گوندن
بیر اونلارا سو سپهرهم . ایکی آیدان سونرا لوبیلار یئتیشهر . من
اونلاری دهریب سبده بیغارام . آنام اونلاردان لذتی خوراک دوزهلدر .
نخود - لوبیا - مرچمک - باقلا هامیسی یتملیدیرلر .

منیم آتام دگیر : لوییا بیر قوتلی غذا در .

سواللار :

لوییانی نه جور اکمک اولار ؟ لوییا نه وقت یئیشهر ؟
لوییا نه ایشه گلهر ؟ لوییا نه رنگ اولار ؟ لوییا شچه جور در ؟

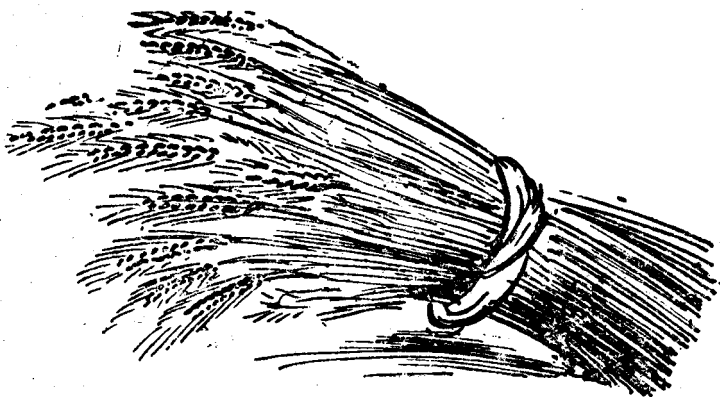
نقاشلیق :

ساغ طرفدن باشلایب اوسته کی شکل لرین اوزوندن سیزده

کاغذینزده چکین .

بوغدا نقلی

من بیر کیچیک بوغدا ایدیدم . قوجا کندلی پایزین ساووق یئل-
لری اسن زمان، منی توپراقدا قویلادی . قار منیم اوستومه آغ اییگدن
بیر یورغان چکدی . قیش گنچدی ، یاز گونی یئرلری قیزدیردی ،
بوزلاری اریندی . من آغیر یوخودان دوروب باشیمی توپراقدان
اٹشیکه چیخاردیم . بهارین نسیمندن منیم یوموشاق ساقه‌م اویان -
بویانا آخیردی .

یاز گونلری ده گنچدی و هر گون گنچمک ایله من گوگه ریب
بوی آتدیم و بر اوجا سنبل اولدوم . یابین ایستی گونلرینده منیم
دانه لریم بر کیدی و رنگیم سارالدی . او وقت دنیا گورمش قوجا-
کندلی بیر ایتی اوراق ایله بیچیپ آیری سنبل لريله بیر - بیرنین

اوستونه قویوب دسته باغلادی .

بیر شچه گوندن سونرا ییزی دوگوب سنبلدن آبیردی و
دگیرمانا آپاردی . دگیرمانچی ییزی دگیرمانین بوغازینا توکوب
دارتدی .

ایندی سیز منیم نه اولدوغومی بیلیرسنیز ؟

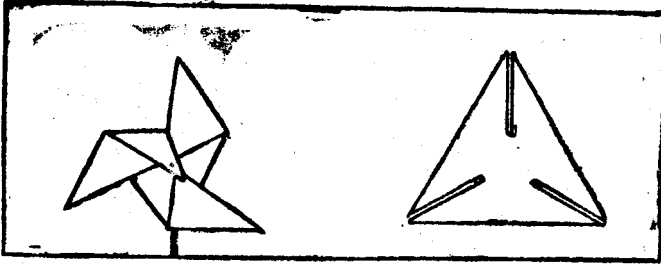

آنا محبتی

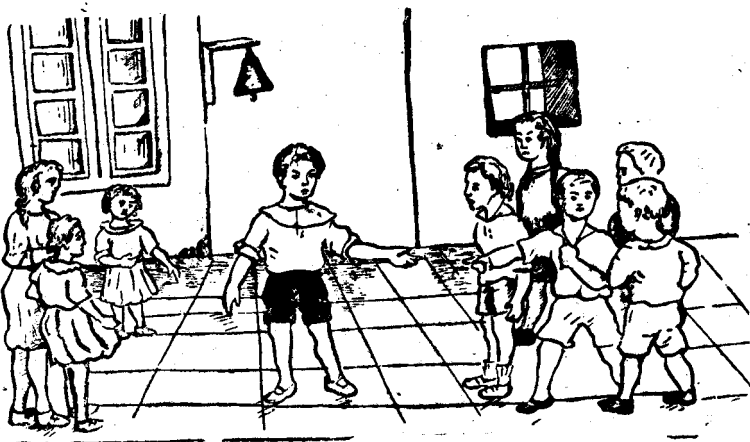
دیدنی به به نه گوزل در بو بالام
چکبب آغوشینه در دانه کیمی
دوزوب ایلرر اوزونی زحمتیمه
یوممایب چوخ گنجه اصلا گوزونی
سویله ییب آغلاما قربان جانینا
چاچاخی الدهه دوتوب چنچ چنچ اندیب
آچیب نوز دوغما دیلینده دیلمی
آنا یوردومدا اولان نغمه لری
گاه گولوب گاه کوتوروب فشقاچالیب
نوگره دیندر که وئرهم خلقه سلام
مهربان اول باجیوا قارداشیوا
دوروقارلا ده سوزون اولسا اگر
سئویره م هم آتامی هم آتامی
جانیم اولسون سنه قربان آناجان!

نقل ائده رلر که منی دوغدی آنام
دولانیب باشیمه پروانه کیمی
سودیله قوه وئریدر اتیمه
دئیب آهنگ ایله لای لای سوزونی
آغلایان وقتده چکببیر یانینا
منی گولورمک ایچون پیخ پیخ اندیب
یثریه ن وقته دوتوبدر الیمی
نوگره دیب ییلمه دیگیم کلمه لری
مندن نوتری اویون اسبابی آلیب
قویمایب نوز باشیما تک دولانام
تاپشیریب حرمت ائله یولداشیوا
آتاوین نوب الینی شام و سحر
سالیشام محنته گرچه آتامی
دئییره م بو سوزی عشقیله هر آن

ال ایشلری :

- ۱ - کاغذدن بیر اوچ بوجاق کسین .
  - ۲ - بوجاقلاردان اورتایا بیر آز قالانا کیمی کسین .
  - ۳ - اوچ بوجاغی آرا بیر سنجاق ایله بیر چوپه سانجین .
- ایندی سیز بیر فرفر دوزه لتمیسیز .

بیزیم مدرسه میز

من مدرسه میزی چوخ سهویره م . اورادا یولداشلاریم ایله ال-
 اله وئریب سونجک درس لریمیزی ئوکره نهریک . مدرسه میزین حیاطی
 چوخ کئیش در . بیزیم اوینا ماغیمیز ایچون بیر بویوک میدان
 دوزه لدیلر . میداندا ورزش ایچون اسپالار وار . بیر گوزل باغچه
 مدرسه میزین زینتی آرتیر بر . باغچه نین آراسیندا کی حوضده اوردک
 ایله قازلار چیمر لر . بیز اونلارا تماشا ائدنده شاد اولوب روحیمیز
 تازله نیر . یاشیل چمنلر فرش کیمی باغچه یه دوشه نیب در . قرمز

و ساری گل لریں عطری آدمی بیهوش اندیر . کوزل قوشلار گللر
اوسته اگله شیب خوش سس ایله اوخورلار . بیزیم کونلیمیز
ایسته یه نده معلمیمیز ایله باغچه یه گئدیب گل لریں آدلارینی
توگره نه ریک .

کیا گزار

آذربایجانین بویوک و قدرتلی پادشاهی

کیا گزار قدیم آذربایجانین بویوک و قدرتلی پادشاهیدر . اونون زمانیندا آذربایجان عظمتلی بیر دوره کچیرمیش . او زمان آذربایجانا میدیا دئیهدیلر .

کیا گزار آتاسی فرهاد مولندن سونرا اونون یئرینده اکلشدی . کیا گزار لیدیا مملکتنه قوشون آپاریب اونلاری منلوب اتمک فکرینده ایدی . اما دعوا گونی گونون دوتولماسی سببینه دعوا موقوف اولوب ایکی قوشون دعوادان ال چکیرلر و کیا گزار لیدیا دولتی ایله صلح ائدیر .

سئوال لار :

کیا گزار کیمین اوغلی ایدی ؟ او هارا قوشون آپاریب ؟
دعوا نه ایچون موقوف اولور ؟ کیا گزار هانکی دولت
ایله باریشیق ائدیر ؟

سولار

دنيانين ياراشيغي سودور ، سوسيز دنيادا نه انسان ياشار ، نه حيوان ، نه ده گوگرتي . سودا باليق ويير چوخ سو حيواني اولور . هر يير تميزليك سو ايله اولور . سو ايله چيميب پالتار يووادلار . سو ايله انسان باغلاري ، بوستانلاري و اكينلري سووادرير . دكيرماني دا سو ايله ايشله ديرلر . سو سفر ايچون ان بيرنجي يول دركه ، اونين اوزينده انسانلار قايقلار و بويوك كمبلر ايله هر طرفه كئديرلر . سويون انسانا بو قدر منفعتي اولدوغى كيىمى بعضى وقت

ضرری ده اولور . بئله که چایلار داشدیقدا جانامالا ضرر وئریر .

۲

سو حرکتلی و گوجلوشیدر . بیر یئرده دورمایب همیشه
آخار و کولکدن کوبوگله نیب موج وورار .

سوراحتلیک سئومز . سو اگر بیر مدت بیر یئرده قالب حرکت
ایتمزه رنگی دگیشلیب ایی وئرر . سو ایستیده بخار اولوب
هوییه قالدخار . یوخاریدا ساوویوب بولوت اولار . بولوتدان دا
یاغیش و قار یاغار .

اریمیش قارین و یاغیشین سوی یئره جوموب اونندان گوزل
بولاقلار عمله گلیر . بولاقلارین سوی بیر بیرینه قاریشدیقدا چای
اولور و بوچایلاردا آخیب بیر بیرینه قاریشیرلار و آخرده دریایا
توکولورلر . دریالارین سوی شور و چایلارین سوی شیرین اولور .

قیزیل گون

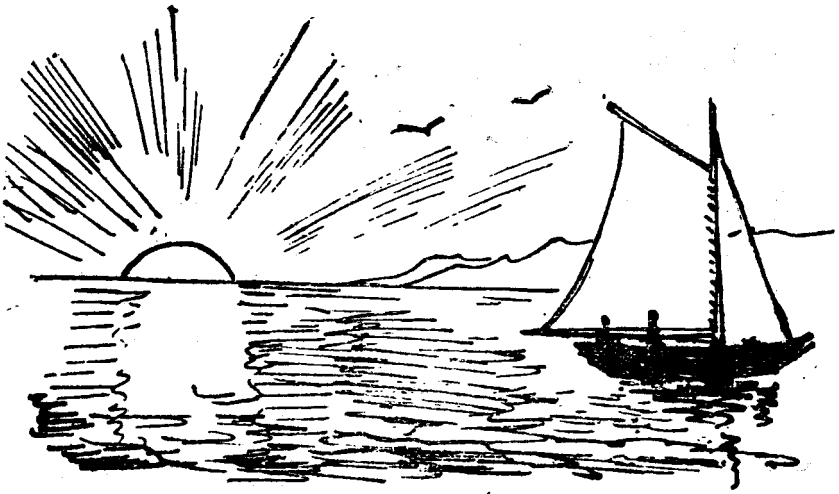
اٹلیق یئلسر قانات آچار ، اریر قارلار سولار آخار .
گل اوزلی گون داغدان گولر ، اولور بهار ! اولور بهار !

***

گون ساچلارین سویا توکه ر نوزون گوروب سورا گولور
گوسدن انیب انسانلارا ، او دنیادان خبر وئره ر .

***

آی قیزیل گون ، قیرمیزی کون ، داغلاردا سن نه لر گوردون ؟
درین آبی گو گلرده سن ، نه لر گوردون ، آی قیزیل گون ؟

نباتات

محمد ایله احمد آتالاری ایله بیرایکده باغا گئتدیلر . آتالاری

یتری بشله ییب و گوجی توپراق ایله قاریشدیردی .

سونرا تورپ ، یترکوکمی و لوییا اکدی . اونلارین توخوملارن

شنه ایله توپراغین آلتیندا گیزلندی .

ایکنجی کون کامی - چغندر و شلغم اکیب آغاچلارین آرتیق-

لارینی ویریب کردیله ره سو وئردی .

شچه گوندن سونرا کوکلر کوگردی و کون به کون بویومکه

باشلاب ریشه لری برکیدى .

بیرگون آتا اوغلانلارینا دئدی : « گورورسیز کردیلر نه
گوزهل یاشیلانیلار ؟ یاخشیدر بیر آز گوکلردن دره سیز که
اتوه آپاراق . »

محمد ایله احمد سهوینه - سهوینه بیر دستمال کاهی و تازه لوییا
دهریب آنالارینا آپاردیلار .

ایکی کوتان

ده میرچی بیر پارچا ده میردن ایکی کوتان قایر میشدی . کوتانین
بیرسینی اکیچی آلیب آپاردی . او بیرسی ده میرچی دکانیندا آتیلیب
قالدی .

بیر مدت کئچدی بو کوتانلار گئنه بیر بیرله گوروشدولر .
اکیچی نین کوتانی گوموش کیمی پارلایردی . دکاندا قالیش کوتان
ایسه قارالیب پاسلانیش ایدی .

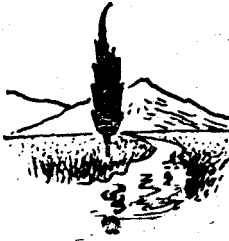
پاسلانیش کوتان یولداشیندن سوروشدی که :

« آی قارداش ! بیز هر ایکیمیز بیر پارچا ده میردن قایر یلمیشیق ،
اوستامیزدا بیر کیشی دیر . بس نه دن دیر من قارالیب پاسلانیشام ،
اما سن گوموش کیمی پارلایرسان ؟ » اکیچی نین کوتانی بونا جواب
وئردی که : قارداشیم او گوندن که ، اکیچی نین اینه گئچیشم همیشه
ایشله میشم ، اونا گوره گوندن گوره یاخشیشیب پارلاقلانیشام . اما سن
بیکار قالیشان او دور که ، قالب پاسلانیشان . »

آتلاز سوزی

دشمن ضعیف اولسادا ، احتیاطی الدن بوراخما .
یوز دفعه تولج بیر دفعه بیچ .
ظالمه رحم اتمک ، مظلومه خیانت اتمک دیر .
ایگیت اودور آتدان دوشه ، آتلانا .
ایگیت او دور هر یارایا قاتلانا .
گنجه نامرد کوپر یسیندن ، قوی آپار سین سنل سنی .
تک الدن سس چیخماز .
ائو آتما ، قونشی آل .
یامان گونون عمری آز اولار .
آغا ایله خانم ساواشدی آرا یشرده نوکران جانی چیخدی .
دیل ایله اولان ، زور ایله اولماز .

ایگیری بیر آذر بایرامی

ایگیری بیر آذر گونی بیزه شانلی بایرام دیر . بو گونه آذر-
بایجان ملتی نوز ملی مجلسینی قوروب . بو گونه آذربایجان خلقی
نوز آرزولرینه یتیب . بو گونه آذربایجان ملتی ظلم زنجیرلرینی
قیرماق ایله نوزونی آزاد ائدیدییر .

ایگیری بیر آزرده آذربایجان اوغول لاری آزادلق بایراغنی ملی
مجلسین قاپسندا سانجیب لار .

آذربایجان بیزیم عزیز وطنمیز در . بیز وطنمیزی سئویریک .
آذربایجانین ملی مجلسی بیزیم امید ائویمیز دیر . ملی مجلسیمیز
بایدان اولاجاق . آذربایجان خلقی اونین بایراغی کولگه سینده همیشه-
لیک خوشبخت یاشایاجا قدر .

یاشاسین ملی مجلسیمیز !

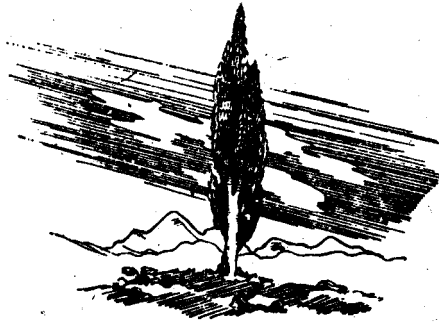
مبارک اولسون ایگیری بیر آذر. بایرامی !

سئواللار :

۲۱ آذر بایرامی نه ایچون در ؟ بیز نه ایچون آذربایجانی

سئویریک ؟ بیزیم وطنیمیز هارا در ؟

بیر چوخ ایللر بوندان اول، آنسا دیلمیزی شور گتمک ایچون آذربایجان ملی معارفی طرفیندن درس کتابلاری سیراسیندا نشر ائدیلمیش بو کتاب، اوندان اولان بیر پارا فنی نقصانلار- لابئله، دیلمیزی خلقه و هامیدان آرتیق آذربایجان اوشلاق-لارینا درس و ترمک اوغروندا کؤتورلموش بؤیوک و شرفلی آدیم در . ایندیلیکده دیلمیزی شو گرتمک ایچون بوندان داها ال و تریشلی و داها کامل درس کتابلاری یازماق لازم کلدیگی حالدا بو کتابی او بؤیوک و شرفلی آدیمین بیر یادگاری کیمی، خلقیمیزین ایللر بوندان اول قوردوغی ملی معارفین یادگاری کیمی نشر ائدیریک. او زمان بو کتابین سیراسیندا چاپ اولموش آیری درس کتابلارینین تازادان چاپ ائدیلمه سنین آرزوسیندا اییق .

